

6 ta' Mejju, 1950

Imħallef :

L-Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Joseph Mifsud versus Charles Giacometto et.

Lokazzjoni — Amministratur — Mandatarju —

Art. 1619 tal-Kodiċi Civili.

Id-dispozizzjoni tal-ħalli li tikkontempla l-lokazzjoni minn dak li jip-passejdi l-ħaġa taħt fodekommess, jew b'użufrutt, jew titolu ieħor temporanju jew riżolubili, fis-sens illi dik il-lokazzjoni tisura anki fil-konfront tas-suċċessuri ta' dak il-lokatur jekk il-kiri jkun sar b'kondizzjonijiet qasti u għaż-żmien permess minn dik l-istess dispozizzjoni, ma hekk applikabili għall-amministratur.

Jekk l-amministratur ikun nominat mill-Autorità Gudizzjarja, bhal meta jkun nominat tutur jew kuratur, huwa ma jista' jilloka għal-żmien aktar minn dak kontemplat fl-imsemmija dispozizzjoni tal-ħalli, jekk mhux bl-autorizzazzjoni tal-Qorti; mentri jekk ikun amministratur konvenzjonali, li jaġministra bis-sallha ta' prokura, huwa jista' jilloka mhux biss, imma edha limitazzjoni fu' darra ma tgħemmillu l-ħalli metu huwa jikri l-fond minnu amministratur.

Il-Qorti — Rat l-att taċ-ċitazzoni li bih l-attur, wara li ppremetta illi huwa, fl-atti tan-Nutar Victor Bisazza tal-21 ta' Frar 1949 (dok. A), akkwista d-dar il-Hamrun, High Street, numru 696, okkupata mill-konvenut Giacometto in forza ta' kuntratt ta' lokazzjoni skond skrittura tad-29 ta' Diċembru 1943, firmata mill-konvenut Elia Vella fl-issem tiegħu propriu (dok. B, li l-original tagħha qiegħed għand il-konventit Giacometto); u illi, peress li l-istess Vella kien biss prokuratur tal-proprietarji ta' l-istess dar, li wara bieghluha lil Giuseppe Schembri, u dana Schembri fl-atti tan-Nutar Edoardo Calleja Schembri tal-15 ta' Lulju 1944 u tat-2 ta' Mejju 1945 bieghha lil Giovanni Maistre, awtur ta' l-attur; u illi l-iskrittura tal-lokazzjoni tad-29 ta' Diċembru 1943 saret għal erba' snin di fermo mill-1 ta' Jannar 1944 u għal erba' snin di rispetto warajhom; tal-eb li jigi dikjaret illi l-istess lokazzjoni tiswa biss għal erba' snin mill-1 ta' Jannar 1944, u għalhekk, wara 1-31 ta' Diċembru 1947, il-konvenut Giacometto ma għandux dritt ikompli ż-żmien tal-lokazzjoni jekk mhux minn tliet xħur għal tliet xħur skond il-ħalli. Bl-ispejjeż;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi skond l-art. 1619 tal-Kodiċi Čivil, “il-**għoti b'kiri minn dak li jkun jippossjedi l-ħażja taħt fedekommess, jew b'użu-frutt, jew taħt titolu ieħor temporanju, jew li jista' jinħall, jis-wa wkoll kwantu għas-suċċessuri tiegħu, jekk ikun sar taħt kondizzjonijiet ġusti u għal żmien mhux iżjed minn tmien snin fil-każ ta' raba', jew erbgħha swin fil-każ ta' bini, jew għal żmien soltu skond il-ligi fil-każ ta' hwejjeg mobili, jew għal kull żmien aqsar minn kull wieħed miz-żmienijiet fuq imsemmija fil-każ ta' benni li l-kiri tagħhom għal aktar minn dak iż-żmien aqsar huwa projbit. Il-kiri mogħti għaż-żmien itwal mill-persuna li tippossjedi l-ħażja kif ingħad hawn fuq, jiġi, fuq talba tas-suċċessuri tiegħu fil-poter tal-ħażja, immaqqas għaż-żmien li jeniss kif imsemmi hawn fuq; u dan iż-żmien jibda jgħodd minn dak in-nhar tal-kuntratt”;**

Illi l-attur jippretendi li fiċ-ċitata dispozizzjoni tal-ligi huwa kompriz l-amministratur, u kwindi anki l-mandatarju sempliċement amministratur; għaliex fost dawk li jippossjedu b'titolu temporanju jew riżolubili jghid li għandu jiġi annoverat anki l-mandatarju sempliċement amministratur, bħal ma kien il-konvenut Vella meta għamel il-lokazzjoni in kwistjoni;

Tikkunsidra;

Illi però, il-mandatarju ma għandux jiġi annoverat fost dawk li jippossjedu b'titolu temporanju jew riżolubili; għaliex huwa ma jippossjedix legalment il-ħażja minnu amministrata; u l-possessur fl-imsemmija dispozizzjoni tal-ligi hu dak li jkolla l-pussess tal-ħażja fis-sens legali, u mhux biss id-detenzjoni jew id-disponibilità tagħha; jiġifieri hu dak li jippossjedi “*anno domini*”, jew li għandu drittijiet fuq il-ħażja, kif, per eżempju, l-immess fil-pussess provviżorju tal-beni ta' l-assenti, il-kreditur antikretiku, ir-raġel fuq il-hwejjeg dotali, u anki dawk parafernali, tal-mara taħbi ir-regim tal-komunjoni ta' l-akkwisti;

Illi dana ċertament ma jfisserx li kull amministratur jista' jikri għal kull żmien li jidħirlu. Hawn wieħed għandu jiddiġi bejn l-amministratur konvenzjonali u dak l-amministratur li jiġi mogħti in forza tal-ligi null-Awtorità Gudizzjarja, per eżempju t-tutur, il-kuratur ta' l-interdett jew inabilitat, jew ta' trux u mutu, jew għamia mit-tweld; f'liema każi, u b'dispozizzjoni espressa tal-ligi, dak l-amministratur ma jistax,

mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti kompetenti, jagħti b'lo-kazzjoni għal aktar minn tmien snin f'każ ta' raba, għal aktar minn erba' snin f'każ ta' bini, u għal aktar miż-żmien solitu skond l-użu f'każ ta' hwejjeg mobili;

Illi f'każ ta' amministrazzjoni konvenzjonali, jigifieri ta' mandatarju li jamministra in forza ta' prokura, il-ligi tistabbi-líxxi l-principju illi fil-mandat mogħti bi kliem generali jidħlu biss l-attijiet ta' amministrazzjoni. Is-setgħa sabiex isiru trasferimenti ta' beni, jew sabiex isiru ipotekki fuq beni, jew sabiex isiru attijiet oħra ta' proprietà, għandha tkun espressa;

Illi hija haġa ammessa minn kulħadd illi l-att li bih tiġi mogħtija in lokazzjoni anki haġa immobili, hu att ta' amministrazzjoni, u mhux att ta' dispożizzjoni; u kwindi l-mandatarju amministratur jista' jil-loka—haġa li ħadd ma jpoggi in dubju. U billi fil-ligi patria ma hemmx dik id-dispożizzjoni li tingab f'ligijiet ta' xi paxji oħra, per eżempju fil-ligi taljana u f'dik franċeja, fit-titolu tal-lokazzjoni, fis-sens illi l-lokazzjoni li teċċedi ċerti snin mhix permessa lil dawk li ma jistgħux jagħmlu blif attijiet ta' sempliċi amministrazzjoni, u billi lanqas ma hemm fil-ligi tagħna limitazzjoni għad-durata tal-lokazzjoni, fost il-limitazzjonijiet illi l-istess ligi tagħmel lill-mandatarju fl-eżekuzzjoni tal-poteri tiegħu meta l-mandat jiġi mogħti bi klieni generali, il-mandatarju amministratur ma għandux, skond il-ligi tagħna, limitazzjoni in rigward tad-durata tal-lokazzjoni; u mhix applikabili l-analogija mat-tutela, mal-kuratela, u mas-sekwestru ġudizzjarju, il-ghaliex, trattandosi ta' tuturi, kuraturi u sekwestratarji, il-ligi espressament tagħmel limitazzjoni in rigward tad-durata tal-lokazzjoni, fil-waqt li ma tagħmilx in rigward ta' l-amministratur u tal-mandatarju; u la darba l-ligi f'ċerti każijiet qalet espressament, u ma qaletx f'każijiet oħra, mhux leċitu li napplikaw dak li qalet f'ċerti każijiet għal dawk il-każijiet l-oħra fejn ma qaletx — “ubi lex voluit dixit”. U imbagħad l-analogija ma tistax tiġi rettament adottata trattandosi ta' limitazzjoni ta' libertà;

Omissis;

Għal dawn il-motivi;

Tirrespingi t-talba ta' l-attur, bl-ispejjeż.